

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen/Dyresundhed

Sagsnr.: 2013-14-221-01845/Dep sagsnr: 24371

Den 29. januar 2014

FVM 224

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om gennemførelse af Rådets direktiv 90/427/EØF og 2009/156/EF for så vidt angår metoder til identifikation af enhovede dyr (Hestepasforordningen) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 504/2008 (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har som opfølgning på hestekødsskandalen i begyndelsen af 2013 fremsat forslag til revision af de gældende regler om identifikation af enhovede dyr, herunder heste. Formålet med forslaget er at skærpe reglerne på området samt at sikre en mere ensartet implementering af regelsættet i medlemsstaterne og i den forbindelse sikre, at især heste, der er behandlet med veterinære lægemidler, som kræver, at dyrene udelukkes fra fødevarekæden, ikke bliver slagtet til human konsum. I forhold til gældende lovgivning på området er det helt centralt i forslaget, at det skal være obligatorisk for hver enkel medlemsstat at oprette en central database, som indeholder en række nærmere beskrevne oplysninger om de enhovede dyr, der opholder sig på dens territorium. Endvidere skærpes sikkerhedskravene til selve passet, ligesom koblingen mellem passet og dyret gøres stærkere. Endelig bemærkes, at de pas-udstedende organer fremover skal opfylde en række nærmere fastsatte krav for at kunne kvalificere sig til udstedende organ. Forslaget vurderes generelt at have positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen kan tilslutte sig forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til forordning om gennemførelse af Rådets direktiv 90/427/EØF og 2009/156/EF for så vidt angår metoder til identifikation af enhovede dyr (Hestepasforordningen) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 504/2008.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets direktiv 90/427/EØF af 26. juni 1990 om zootekniske og genealogiske betingelser for samhandelen inden for Fællesskabet med enhovede dyr, særligt artikel 4, stk. 2, litra c) og litra d), artikel 6, stk. 2, og artikel 8, nr. 1, og Rådets direktiv 2009/156/EF af 30. november 2009 om dyresundhedsmæssige betingelser for enhovede dyrs bevægelser og indførsel af enhovede dyr fra tredjelande, særligt artikel 4, stk. 4.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan

Kommissionen vedtage forslaget/indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 6. februar 2014.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til allerede vedtagne retsakter. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Kommissionen har som opfølgning på hestekødsskandalen i begyndelsen af 2013 fremsat forslag til revision af de gældende regler om identifikation af enhovedede dyr, herunder heste. Formålet med forslaget er at skærpe reglerne på området samt at sikre en mere ensartet implementering af regelsættet i medlemsstaterne. I den forbindelse sikres, at især heste, der er behandlet med veterinære lægemidler, som kræver, at dyrene udelukkes fra fødevarer, ikke bliver slagtet til human konsum.

Forordningen stiller krav om, at alle enhovedede dyr, der er født i eller importeret til EU, skal identificeres. Den kompetente myndighed i den enkelte medlemsstat kan dog give dispensation for så vidt angår visse enhovedede dyr, der lever vildt eller delvist vildt (naturpleje). Systemet til identifikation indebærer udstedelse af et identifikationsdokument (pas), mærkning af dyret samt registrering af identifikationsoplysninger vedrørende det dyr, for hvilket der er udstedt et pas. Dette sker både i en database, der tilhører det udstedende organ og i den pågældende medlemsstats centrale database.

Passet udstedes for hele dyrets levetid og indeholder blandt andet oplysninger om, hvorvidt hesten er egnet til konsum eller ej. Passet er fortsat det vigtigste dokument til identifikation af enhovedede dyr. Med forslaget skærpes sikkerhedskravene til selve passet, idet det blandt andet skal have et serienummer (pasnummer). Ligeledes gøres koblingen mellem passet og det enhovedede dyr stærkere, da der udover en tegning af dyret i passet også stilles krav om en verbal beskrivelse af det. Således er mærkningen af det enhovedede dyr, der som udgangspunkt skal ske ved chipmærkning, ikke den eneste kobling mellem passet og dyret.

For enhovedede dyr født i EU skal passet som udgangspunkt udstedes i fødselslandet inden for 12 måneder efter fødslen. Pas til avlsheste kan udstedes i et andet EU-land. Den enkelte medlemsstat kan beslutte at forkorte fristen for registrering og den kompetente myndighed kan tillade transport af dyr uden pas, når det sker direkte fra fødselsbedriften til et slagteri i samme medlemsstat, eller hvis føllet ledsager moderdyret.

Hvad angår enhovedede dyr, der importeres fra tredjelande, skal brugeren indenfor 30 dage efter, at toldproceduren er afsluttet, ansøge det relevante udstedende organ om et nyt

identifikationsdokument, eller såfremt nærmere fastsatte betingelser er opfyldt, om registrering af det eksisterende pas i det pågældende organs database. Det enhovede dyr udelukkes som hovedregel fra slagtning til konsum i minimum 6 måneder.

De pas-udstedende organer udgøres for så vidt angår avls- og konkurrenceheste af officielt godkendte avlsorganisationer og internationale organisationer, der administrerer konkurrence- og væddeløbsheste. For enhovede dyr til opdræt og som brugsdyr (hobbydyr) udstedes passet enten af den kompetente myndighed for det område, hvor dyret opholder sig på tidspunktet for pas-udstedelsen eller af et organ udpeget af den kompetente myndighed. Det udpegede organ skal fremover opfylde en række nærmere fastsatte krav for at kunne kvalificere sig til udstedende organ. Såfremt det udstedende organ, hvad enten det gælder avls- og konkurrenceheste eller hobbydyr, tilsidesætter sine forpligtelser ifølge forordningen, kan den kompetente myndighed i medlemsstaten fratage organet retten til at udstede pas.

Inden det udstedende organ udsteder et identifikationsdokument, er det forpligtet til at sikre, at der ikke tidligere er blevet udstedt et tilsvarende dokument for det pågældende dyr. Dette med henblik på at undgå svigagtig udstedelse af flere identifikationsdokumenter til det samme dyr.

Det originale identifikationsdokument skal som hovedregel altid ledsage det enhovede dyr. I visse særlige situationer kan dette krav fraviges. Det gælder blandt andet, når hesten er opstaldet eller sat på græs. I disse tilfælde skal passet kunne fremskaffes "umiddelbart". Ligeledes kan den kompetente myndighed for så vidt angår flytninger af enhovede dyr inden for den pågældende medlemsstat tillade, at dyret, som et alternativ til identifikationsdokumentet, ledsages af et chipkort, der opfylder visse nærmere fastsatte betingelser, og med hvilket visse af oplysningerne i identifikationsdokumentet kan aflæses elektronisk.

Hvis det originale identifikationsdokument bortkommer, eller fristen for at få udstedt et identifikationsdokument er overskredet, skal der udstedes et duplikat- eller et erstatningsidentifikationsdokument afhængig af, om det er muligt at fastslå det enhovede dyrs identitet eller ej. I begge tilfælde klassificeres det enhovede dyr i identifikationsdokumentet som ikke bestemt til slagtning til konsum.

Udelukkelse fra konsum kan endvidere ske efter ejerens eget ønske, ligesom den ansvarlige dyrlæge i forbindelse med behandling med visse veterinære lægemidler er forpligtet til at erklære dyret for uegnet til slagtning til konsum i identifikationsdokumentet. Brugeren og i visse tilfælde dyrlægen er herefter forpligtiget til at sikre, at udelukkelsen indberettes til et pas-udstedende organ i den medlemsstat, hvor hesten opholder sig. Det pas-udstedende organ pålægges herefter at opdatere den centrale database. Et enhovedt dyr anses for at være bestemt til slagtning til konsum, medmindre det i identifikationsdokumentet er erklæret for ikke bestemt til dette formål.

I forhold til gældende lovgivning på området er det helt centralt i forslaget, at det nu bliver obligatorisk for hver enkel medlemsstat at oprette en central database. Denne skal indeholde en række nærmere beskrevne oplysninger om de heste med videre, der opholder sig på dens territorium. Denne database skal oprettes i tillæg til de databaser, som

hvert enkelt udstedende organ i øvrigt er forpligtet til at oprette og som skal indeholde en række stamdata. I den forbindelse bliver brugeren af det enhovede dyr pålagt at sikre sig, at oplysningerne i såvel passet som i det udstedende organs database, herunder oplysninger om dyret er egnet til konsum eller ej, løbende opdateres. Det organ, der opdaterer passet, forpligtes til at videregive oplysningerne til den centrale database i opholdslandet, som derefter skal videregive oplysningerne til den centrale database i det land, hvor passet er udstedt. Medlemsstaterne skal endvidere gøre kontaktoplysninger vedrørende den centrale database tilgængelig for de andre medlemsstater på en hjemmeside.

Når det enhovede dyr dør eller slagtes, skal der træffes en række foranstaltninger i relation til såvel chipmærkningen som identifikationsdokumentet. Således skal chippen sikres mod efterfølgende svigagtig anvendelse, for eksempel ved destruktion. Identifikationsdokumentet ugyldiggøres og det destrueres eller returneres til det udstedende organ enten direkte eller via et "kontaktpunkt", som medlemsstaterne forpligtes til at etablere til det formål.

Det vil med forordningen være op til de enkelte medlemsstater at beslutte, om man ønsker en løbende registrering af ejerskifte af de enhovede dyr. I Danmark gøres dette ikke på nuværende tidspunkt.

Forordningen skal finde anvendelse fra den 1. januar 2015.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er i dag reguleret af Kommissionens forordning (EF) Nr. 504/2008 af 6. juni 2008 om gennemførelse af Rådets direktiv 90/426/EØF og 90/427/EØF for så vidt angår metoder til identifikation af enhovede dyr. Det fremsatte forslag er ligeledes en forordning og reglerne vil således være direkte gældende i Danmark. En vedtagelse af forslaget vil berøre de supplerende regler, der er fastsat i bekendtgørelse nr. 1448 af 15. december 2009 om identifikation af dyr af hestslægten. Derudover vil der være behov for at foretage visse ændringer i bekendtgørelse nr. 543 af 29. maj 2013 om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordinerings af lægemidler til dyr samt i bekendtgørelse nr. 780 af 24. juni 2010 om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr samt offentlig kontrol og fødevarer-virksomheders egenkontrol med restkoncentrationer.

Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Det skal bemærkes, at Danmark allerede har en central database, da det under det nugældende regelsæt er en frivillig foranstaltning.

Forslaget skønnes at have positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Således er formålet med forslaget at skærpe reglerne på området for at sikre, at blandt andet heste, der er behandlet med veterinære lægemidler, som kræver, at dyrene udelukkes fra fødevarer-kæden, ikke bliver slagtet til humant konsum.

Høring

Forslaget har været i høring. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Den Danske Dyrlægeforening er overordnet set positivt indstillet over for det fremsendte forslag. Det er således Den Danske Dyrlægeforenings generelle opfattelse, at de ændringer, der foreslås til forordningen, er med til at sikre hestepassets validitet, kommunikationen mellem de forskellige territorier og derved er til gavn for fødevarer sikkerheden. Den Danske Dyrlægeforening er enig i, at chipmærkning er den eneste sikre og entydige måde at ID-mærke heste på, og at alternativer kun kan komme i betragtning, hvis disse er mindst lige så entydige, sikre og mere praktiske end chipmærkningen. Endvidere støtter Den Danske Dyrlægeforening forslaget om, at det påhviler ejeren eller brugeren af hesten at sørge for, at passet til enhver tid er opdateret samt at meddele de relevante organisationer, når en hest flyttes fra et territorium til et andet. Den Danske Dyrlægeforening er desuden enig i den opfattelse, at det gavner fødevarer sikkerheden, at heste udelukkes fra konsum, hvis ejeren eller brugeren ikke registrerer hesten rettidigt, eller hvis der udstedes erstatningspas. Da hestepasset indeholder oplysninger om, hvorvidt hesten kan anvendes til konsum eller ej, finder Den Danske Dyrlægeforening det af afgørende betydning, at koblingen mellem hest og pas gøres så entydig som mulig. Den Danske Dyrlægeforening bakker således op om de udvidede krav til beskrivelse af hestens ydre i passet. Den Danske Dyrlægeforening støtter endvidere, at der i hvert land bør være en overordnet central organisation, der indsamler og opbevarer oplysninger om de udstedte hestepas og hestens status som slagtedyr, og at denne organisation videreformidler informationerne til relevante institutioner. Den Danske Dyrlægeforening lægger i den forbindelse vægt på, at det er en statslig institution, underlagt kontrol og økonomisk garanti, der varetager denne opgave, idet oplysningerne er af afgørende betydning for fødevarer sikkerheden. Endelig påpeger Den Danske Dyrlægeforening, at det af hensyn til fødevarer sikkerheden er vigtigt, at oplysningerne i databasen om hestens status som slagtedyr er direkte tilgængelige for den enkelte kontrollerende dyrlæge på slagterierne.

Landsudvalget for Heste er af den opfattelse, at det er unødvendigt, at passet skal indeholde et serie- eller et pasnummer, og henviser i den forbindelse til, at hesten allerede er identificeret via det entydige livsnummer, UELN, som er angivet i passet. Således kan såvel pas som hest entydigt identificeres via dette nummer. Et særskilt pasnummer vil blot være administrativt fordyrende uden at bibringe værdi.

Fødevarerstyrelsen er ikke enig med Landsudvalget for Heste i, at det ikke gavner fødevarer sikkerheden yderligere, at hesten både har et pasnummer og et UELN nummer. Således vurderes det, at det forebygger, at der kan udstedes flere pas til det samme enhovedede dyr.

Landsudvalget for Heste støtter den foreslåede aldersgrænse på 12 måneder for identifikation af føl og ønsker i den forbindelse ikke, at der gives mulighed for på nationalt niveau at forkorte fristen. Landsudvalget for Heste begrundet dette med, at 12 måneder er en praktisk håndterbar frist, specielt for de føl der skal have foretaget en DNA-analyse før pasudstedelsen. Derudover ser Landsudvalget for Heste meget positivt på forslaget om, at det pålægges brugeren af hesten at sikre sig, at oplysningerne i passet til enhver tid er opdateret. Det antages i den forbindelse, at indberetning vil skulle ske til den centrale database i det pågældende land. Dette vil i langt højere grad end tidligere bibringe et

komplet overblik over heste i en given medlemsstat. Landsudvalget for Heste finder det ulogisk, at heste, der registreres efter udløbet af 12 måneders fristen, skal have udstedt duplikatpas, uagtet at disse ikke tidligere har haft et pas. Hvis formålet med forslaget er at begrænse for sent registrerede hestes mulighed for slagting til konsum, må dette ifølge Landsudvalget for heste kunne håndteres på anden vis.

Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at udstedelse af duplikatpas i stedet for et almindeligt pas med udelukkelse fra konsum ved for sen identifikation vil være et incitament til, at hesteejere vil sørge for rettidig identifikation af deres heste. Det har stor betydning for de praktiserende dyrlæger, at passet foreligger, så de kan opfylde deres forpligtelser med registrering af behandling med visse lægemidler.

Landsudvalget for Heste henviser afslutningsvis til, at kravene til registrering af hestes konsumentstatus i forbindelse med behandling med visse veterinære lægemidler i væsentlig grad skærpes. Det vil således ikke længere være tilstrækkeligt med registrering i hestens pas. Fremover vil indberetning også skulle ske til en pas-udstedende myndighed i det land, hvor hesten opholder sig. Landsudvalget for Heste mener ikke, at dette tiltag vil styrke fødevarer sikkerheden. Det vil derimod medføre store administrative omkostninger for såvel hesteejere, dyrlæger som pas-udstedende myndigheder.

Fødevarestyrelsen er ikke enig i Landsudvalget for Hestes synspunkt for så vidt angår pligten til at indberette udelukkelse fra konsum til det pas-udstedende organ. For det første vurderer Fødevarestyrelsen, at der er tale om en essentiel opstramning af lovgivningen med henblik på at styrke fødevarer sikkerheden. Det sikres hermed, at oplysninger om behandling af heste med visse lægemidler altid er opdateret således, at embedsdyrlæger på slagterier i tvivlstilfælde kan kontakte den centrale database med henblik på at sikre, at dyret er egnet til konsum. Derudover er Fødevarestyrelsen ikke enig med Landsudvalget for Heste i, at det vil medføre store administrative omkostninger at sikre indberetning af hestenes konsumentstatus. Fødevarestyrelsen oplyser, at der til 1. januar 2015 vil være fundet en simpel og prisgunstig løsning på de nye indberetningskrav.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag til en opstramning af reglerne på området for identifikation af enhovede dyr, idet det forventes at få en positiv indvirkning på fødevarer sikkerheden i såvel Danmark som i resten af EU. Det vurderes endvidere, at forslaget vil sikre en mere ensartet gennemførelse af regelsættet i medlemsstaterne. Samtidigt sikres det, at især heste, der er behandlet med veterinære lægemidler, som kræver, at dyrene udelukkes fra fødevarer kæden, ikke bliver slagtet til human konsum.

Som positive elementer i forslaget fremhæver regeringen især:

- Forslaget om at det i modsætning til i dag bliver obligatorisk at etablere en central database i alle medlemsstater. Derved bliver det nemmere at få information om hestes konsumstatus ved import til slagting, hvis der opstår tvivl om passets validitet.
- Kravet om at brugeren af det enhovede dyr skal sikre, at oplysninger i både pas og i det udstedende organs database, herunder oplysninger om hvorvidt dyret er egnet til konsum eller ej, til enhver tid er opdateret.

- Forslaget om at skærpe sikkerhedskravene til selve passet og gøre koblingen mellem passet og hesten stærkere.

Regeringen agter på den baggrund at tilslutte sig forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være et kvalificeret flertal for forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.